

สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาตามนโยบายไทยแลนด์ 4.0 Competency of School Administrators According to Thailand 4.0 Policy

จิรภัทร มุลเมืองแสน¹, สุขุมวิทย์ ไสยโสภณ²

Jirapat Moonmaungsan¹, Sukhumvit Saiyasophon²

ทำวิจัยเมื่อ พ.ศ. 2562

Email : 61121152106jirapat@udru.ac.th

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในจังหวัดอุดรธานีสื่อนโยบายไทยแลนด์ 4.0 2) เพื่อประเมินระดับสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในจังหวัดอุดรธานีสื่อนโยบายไทยแลนด์ 4.0 3) เพื่อหาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในจังหวัดอุดรธานีสื่อนโยบายไทยแลนด์ 4.0 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 จำนวน 162 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า 1. สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในจังหวัดอุดรธานีมีองค์ประกอบหลัก 13 ด้าน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 2. แนวทางการพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาตามนโยบายไทยแลนด์ 4.0 มี 3 ด้าน คือ 1) ด้านความรู้ ผู้บริหารสถานศึกษาควรจะต้องศึกษาหาความรู้ใหม่ๆ

¹ นักศึกษาหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตรมหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี

¹ Master of Public Administration Formula Student Department of Public Administration, Udon Thani Rajabhat University, Thailand.

² คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี

² Faculty of Humanities and Social Sciences, Udon Thani Rajabhat University, Thailand.

*ได้รับบทความ: 14 สิงหาคม 2563; แก้ไขบทความ: 30 กันยายน 2563; ตอรับการตีพิมพ์: 5 ตุลาคม 2563

Received: August 14, 2020; Revised: September 30, 2020; Accepted: October 5, 2020

อยู่เสมอ ควรจัดให้มีการอบรมในการใช้กฎหมายเกี่ยวกับการศึกษาอย่างน้อยปีละ 1-2 ครั้ง 2)ด้านทักษะผู้บริหารสถานศึกษาควรกำหนดนโยบายใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารภายในสถานศึกษาอย่างน้อยสัปดาห์ละ 1-2 วัน เพื่อฝึกทักษะให้แก่ตนเองและบุคลากรในสถานศึกษาได้ ส่งเสริมให้ครู นักเรียนใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสาร 3)ด้านคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาควรเป็นแบบอย่างที่ดี ไม่ว่าจะเป็นด้านบุคลิกภาพ การวางตัว การทำตัวให้น่าเคารพนับถือ โดยหมั่นฝึกฝนตัวเอง ลดการกระทำที่เป็นแบบอย่างที่ไม่ดี เป็นต้น ควรจัดอบรมโครงการจริยธรรมและคุณธรรมที่เกี่ยวข้องกับผู้บริหารสถานศึกษาอย่างน้อยปีละ 1-2 ครั้ง

คำสำคัญ : 1. ผู้บริหารสถานศึกษา 2. สมรรถนะ 3. นโยบายไทยแลนด์ 4.0

ABSTRACT

The objectives of the research article were 1) to study the competency of school administrators in Udon Thani province to Thailand 4.0 policy, 2. to assess the competency level of school administrators in Udon Thani province to Thailand 4.0 policy, 3. To find ways to develop the competency of school administrators in the province. Udon Thani towards Thailand 4.0 policy. The samples group in the research School administrators under the Secondary Educational Service Area Office 20 and the UdonThani Primary Educational Service Area Office 1, tallying 162 respondents. The instrument used for the research was the five-rating questionnaire. Statistics utilized for processing data embraced frequency, percentage, means and standard deviations.

The results of the study showed that : 1. The competence of educational institution administrators in Udon Thani province consisted of 13 main components, overall at the highest level. 2. Guidelines for the development of school administrators' competency in accordance with the Thailand 4.0 policy. 1. Knowledge. School administrators should always study for new knowledge. Training should be provided for the use of education laws at least annually. 1-2 times. 2. Skills. School administrators should establish a policy of using English for internal communication at least 1-2 days a week to train the skills for themselves and their personnel. In the school Encourage teachers Students use English for communication. 3. As for the characteristics, school administrators should be good models. Whether it is personality, posing, acting respectfully By diligently training yourself Reduce bad example actions, etc., should

arrange training on ethics and morality programs related to school administrators at least 1-2 times a year.

Keywords : 1. School Administrators 2. Capacity 3. Thailand 4.0 Policy

1. ความสำคัญและที่มาของปัญหาที่ทำการวิจัย

กระแสโลกาภิวัตน์ในโลกปัจจุบันเป็นการก้าวสู่เป็นยุคดิจิทัล ซึ่งเป็นการเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยีของโลกอย่างมาก มีการนำนวัตกรรมแบบใหม่เข้ามามีบทบาทในการพัฒนาเศรษฐกิจอุตสาหกรรมมากยิ่งขึ้น โดยเริ่มจากยุค 1.0 คือยุคของเกษตรกรรม นำผลผลิตไปขาย สร้างรายได้และยังชีพ ต่อมาเป็นยุค 2.0 ซึ่งก็คือยุคอุตสาหกรรมเบา ในยุคนี้เรามีเครื่องมือเข้ามาช่วย เราผลิตเสื้อผ้า กระเป๋า เครื่องดื่ม เครื่องเขียน เครื่องประดับ โดยใช้แรงงานจำนวนมาก ทำให้การผลิตมีศักยภาพมากขึ้น ยุค 3.0 เป็นยุคอุตสาหกรรมหนัก การผลิตและขายส่งออกเหล็กกล้า รถยนต์ ก๊าซธรรมชาติ ปูนซีเมนต์ เป็นต้น โดยใช้เทคโนโลยีจากต่างประเทศและแรงงานที่มีทักษะมากขึ้น เพื่อเน้นการส่งออก และในที่สุดการเปลี่ยนผ่านเข้าสู่ยุค 4.0 คือ ยุคเศรษฐกิจดิจิทัล

กระทรวงศึกษาธิการได้มีการขับเคลื่อนนโยบายไทยแลนด์ 4.0 อย่างต่อเนื่องเพื่อให้สอดคล้องกับนโยบาย 4.0 โดยเฉพาะด้านการศึกษาในยุคศาสตร์ชาติ 20 ปี ข้อที่ 3 ด้านยุทธศาสตร์การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคนเพื่อพัฒนาคนและสังคมไทยให้เป็นรากฐานที่แข็งแกร่งของประเทศ มีความพร้อมทางกายใจ สติปัญญา มีความเป็นสากล มีทักษะการคิดวิเคราะห์อย่างมีเหตุผล มีระเบียบวินัย เคารพกฎหมายมีคุณธรรม จริยธรรม รู้คุณค่าความเป็นไทย มีครอบครัวที่มั่นคง กรอบแนวทางที่ต้องให้ความสำคัญ อาทิ การยกระดับคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ให้มีคุณภาพเท่าเทียม และทั่วถึง สมรรถนะตามหลักเกณฑ์ที่สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษากำหนด ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาวิชาชีพอยู่เสมอ เพื่อสอดคล้องกับนโยบายในการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่องกระตุ้นให้ผู้บริหารสถานศึกษาได้พัฒนาตนเองให้มีสมรรถนะหลักทางการบริหาร เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล รวมถึงการเตรียมตัวเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลง สามารถเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงได้อย่างเหมาะสม สมรรถนะถือเป็นหัวใจของระบบการบริหารงานบุคคลในปัจจุบัน ทั้งภาครัฐและเอกชน การพัฒนาวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษาจึงส่งผลต่อคุณภาพการจัดการเรียนการสอนและคุณภาพของผู้เรียนในการบริหารจัดการศึกษาผู้บริหารสถานศึกษาในยุค 4.0

จากความสำคัญและปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษา สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาตามนโยบายไทยแลนด์ 4.0 เพื่อพัฒนาคุณลักษณะสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาและนำผลการวิจัย

ไปเป็นแนวทางสำหรับการจัดการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาให้มีสมรรถนะให้เหมาะสมกับบทบาทหน้าที่ตามนโยบายไทยแลนด์ 4.0 ต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 2.1 เพื่อศึกษาสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในจังหวัดอุดรธานีสื่อนโยบายไทยแลนด์ 4.0
- 2.2 เพื่อประเมินระดับสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในจังหวัดอุดรธานีสื่อนโยบายไทยแลนด์ 4.0
- 2.3 เพื่อหาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในจังหวัดอุดรธานีสื่อนโยบายไทยแลนด์ 4.0

3. ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

- 3.1 ทำให้ทราบคุณลักษณะสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในจังหวัดอุดรธานีสื่อนโยบายไทยแลนด์ 4.0
- 3.2 ทำให้ทราบระดับสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในจังหวัดอุดรธานีสื่อนโยบายไทยแลนด์ 4.0
- 3.2 ได้แนวทางสำหรับการจัดการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาให้มีสมรรถนะให้เหมาะสมกับบทบาทหน้าที่ตามนโยบายไทยแลนด์ 4.0

4. วิธีดำเนินการวิจัย

การดำเนินการวิจัยในครั้งนี้ใช้วิธีการวิจัยแบบผสมผสาน โดยผสมวิธีการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ มีขั้นตอนการปฏิบัติดังนี้

1. การวิจัยเชิงปริมาณ(Quantitative Research) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระดับศึกษาดูธานี เขต 1 จำนวน 162 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นที่ได้จากการสังเคราะห์คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาจากการสังเคราะห์จากเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้องและสังเคราะห์จากผู้บริหารสถานศึกษา การทดสอบเครื่องมือในการดำเนินการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบคุณภาพของเครื่องมือโดยใช้ดัชนีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา รายข้อและความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาทั้งฉบับ โดยหาจากจำนวนผู้เชี่ยวชาญที่ประเมินข้อความคำถามนั้นในระดับความสอดคล้อง (ประเมินระดับ 3 หรือ 4) หาค่าด้วยจำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด ให้พิจารณาจาก $I-CVI = N_C/N$ เมื่อ N_C แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญที่ประเมินข้อความคำถามในระดับสอดคล้อง N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมดในกรณีผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน คำถามที่ควรได้รับการประเมินว่ามีความสอดคล้องเป็นความเห็น 2 ใน 3 คน ดังนั้นค่าที่ได้ จะมีค่า

เท่ากับ $2/3 = 0.67$ จึงเป็นเกณฑ์ที่ยอมรับได้ และเกณฑ์นี้ควรจะเป็นต่ำสุดสำหรับค่าดัชนีวัดความสอดคล้องเชิงเนื้อหา รายข้อและระดับดี เมื่อมีค่าตั้งแต่ 0.8 ขึ้นไป และดีเยี่ยม เมื่อมีค่าเท่ากับ 1.0 ก่อนนำแบบสอบถามไปใช้เก็บข้อมูลจริง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. การวิจัยเชิงคุณภาพ(Qualitative Research) ผู้วิจัยทำการสัมภาษณ์ อุปสรรคของสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาตามนโยบายไทยแลนด์ 4.0 จากผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 5 คน โดยกำหนดคุณสมบัติ คือ เป็นผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 3 คน เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรคในการทำงานในตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษาและผู้ดำรงตำแหน่งศึกษานิเทศก์ที่เกี่ยวข้องชาญด้านการบริหารการศึกษา จำนวน 2 คน เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาตามนโยบายไทยแลนด์ 4.0 เก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์ ตามแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างและด้วยการบันทึกเสียง วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา และหาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในจังหวัดอุดรธานีสู่นโยบายไทยแลนด์ 4.0 นำเสนอข้อมูลด้วยการพรรณนาข้อมูล

5. ผลการวิจัย

5.1 ผลการศึกษาสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในจังหวัดอุดรธานีสู่นโยบายไทยแลนด์ 4.0 โดยศึกษาแนวคิด ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่เกี่ยวกับสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาตามนโยบายไทยแลนด์ 4.0 ได้คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาตามนโยบายไทยแลนด์ 4.0 แบ่งหมวดหมู่ออกเป็น 3 ด้าน ดังนี้

5.1.1 สมรรถนะด้านความรู้ มีองค์ประกอบย่อย 2 ด้าน ได้แก่ 1)ความรู้เกี่ยวกับนโยบาย และแผนการจัดการศึกษาแห่งชาติ หมายถึง แผนการศึกษาแห่งชาติเป็นการวางกรอบเป้าหมายและทิศทางการจัดการศึกษาของประเทศในการพัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถของคนไทยทุกช่วงวัยให้เต็มตามศักยภาพ สามารถแสวงหาความรู้และเรียนรู้ได้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต โดยการขับเคลื่อนภายใต้วิสัยทัศน์คนไทยทุกคนได้รับการศึกษาและเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ ดำรงชีวิตอย่างเป็นสุข สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการเปลี่ยนแปลงของโลกศตวรรษที่ 21 2)ความรู้การบริหารงานบุคคล หมายถึง ความใส่ใจต่อบุคคลและสมาชิกใช้ความรู้ ทักษะ เทคนิคในการบริหาร จัดวิทยาแรงจูงใจเน้นความสำคัญบุคลากรให้เกียรติ เชื่อถือ ไว้วางใจกันส่งเสริม พัฒนาจัดครูให้ทำงานตรงกับความรู้ความถนัด บริหารงานบุคคลด้วยหลักธรรมาภิบาล สร้างความรู้สึกที่ดีต่อกัน แก้ไขความขัดแย้งระหว่างบุคคล และประสานให้ร่วมมือกันทำงานเพื่อประโยชน์ของหน่วยงานได้ ทั้งนี้เพื่อสร้างขวัญและกำลังใจแก่ครูและบุคลากรทางการศึกษา

5.1.2 สมรรถนะด้านทักษะ มีองค์ประกอบย่อย 9 ด้าน ได้แก่ 1)การทำงานเป็นทีม หมายถึง การให้ความร่วมมือ ช่วยเหลือสนับสนุนเสริมแรงให้กำลังใจแก่เพื่อนร่วมงานการปรับตัวเข้า

กับบุคคลอื่นหรือแสดงบทบาทผู้นำหรือผู้ตามได้อย่างเหมาะสม 2) ทักษะการสื่อสาร หมายถึง ความสามารถที่เป็นทักษะและศิลปะในการรับรู้และจับประเด็นในการฟังและการอ่านตลอดจนทักษะในการถ่ายทอดความคิดและโน้มน้าวผู้ฟังและผู้อ่านโดยการพูดการเขียนและการนำเสนอเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ต้องการและได้รับการสนับสนุนเห็นด้วยอย่างชัดเจน 3) ทักษะการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร หมายถึง มีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสาร ประกอบด้วย (1) มีความรู้ความเข้าใจในการใช้ภาษาอังกฤษด้วยทักษะ การฟัง พูด อ่าน เขียน (2) มีทักษะในการใช้ภาษาอังกฤษเหมาะสมกับคู่สนทนาและสถานการณ์ (3) มีกลวิธีในการสื่อสารเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของการสื่อสาร 4) การปฏิสัมพันธ์กับสังคม หมายถึง สร้างเครือข่ายความร่วมมือกับองค์กรต่างๆ เพื่อการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้และร่วมกันทำงานเพื่อผลักดันการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ 5) การสร้างแรงจูงใจ หมายถึง เป็นสิ่งที่บุคคลคิดหรือต้องการอย่างแท้จริง ซึ่งจะเป็นแรงขับเคลื่อนในการกำหนดทิศทางหรือการเลือกของบุคคลเพื่อแสดงออกถึงพฤติกรรมหรือการตอบสนองต่อเป้าหมายหรือการถอยออกไปจากสิ่งต่างๆ เหล่านั้น 6) ทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ หมายถึง มีความสามารถนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการวางแผนงาน การประสานงาน การติดต่อสื่อสาร การสร้างเครือข่ายเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารงาน ตลอดจนนำไปใช้ในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาการเรียนรู้นักเรียน 7) การสร้างนวัตกรรมทางการศึกษา หมายถึง ความสามารถในการคิดนอกกรอบของผู้บริหาร การคิดสร้างสรรค์และการคิดสร้างนวัตกรรมเป็นวิธีที่ดีที่สุดในการบริหารจัดการกับความซับซ้อนทางสังคมในศตวรรษที่ 21 และต้องพัฒนาโรงเรียนเป็นองค์การประกอบการได้ 8) ทักษะการเขียน หมายถึง มีความสามารถเขียนให้เกิดความชัดเจนของการเขียนมีความหมายเด่นชัดอ่านเข้าใจ ไม่คลุมเครือ ถูกต้อง เหมาะสมกับกาลเทศะ กะทัดรัด ไร้ความสนใจ สร้างความประทับใจ 9) การคิดวิเคราะห์ หมายถึง ผู้บริหารต้องให้ความสนใจในความคิดที่ครูหรือบุคลากรแสดงออกเป็นสิ่งสำคัญยิ่ง โดยเฉพาะด้านผลกระทบที่มีต่อโรงเรียนและนักเรียนในระยะยาวและจะได้รับประโยชน์เหล่านั้นมากที่สุดได้อย่างไร ถือว่าเป็นสิ่งสำคัญสำหรับผู้บริหาร ที่จะต้องนำข้อมูลและความคิดต่างๆ มาใช้ในการตัดสินใจทั้งหมด

5.1.3 สมรรถนะด้านคุณลักษณะ มีองค์ประกอบย่อย 2 ด้าน ได้แก่ 1) ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ หมายถึง การคิดริเริ่มสิ่งใหม่อย่างสร้างสรรค์ริเริ่ม สังเคราะห์ คิดสร้างสรรค์และพัฒนา นวัตกรรมใหม่ที่นำมาแก้ปัญหาและพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา และตอบสนองนโยบาย ความคิดสร้างสรรค์จะสะท้อนวิสัยทัศน์ของผู้บริหารซึ่งต้องแสวงหาเรียนรู้จากประสบการณ์ผู้สำเร็จและลงมือทำ 2) ผู้นำทางวิชาการ หมายถึง ความเป็นผู้นำทางวิชาการและสามารถส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทางการศึกษามีภาวะผู้นำทางวิชาการ มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับปรัชญาการศึกษาของชาติและหลักการจัดการเรียนรู้ สามารถบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สามารถจัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อพัฒนา

คุณภาพการศึกษา สามารถสร้างและพัฒนานวัตกรรมทางการศึกษา ให้ความสำคัญและส่งเสริมให้มีการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา สามารถบริหารจัดการสถานศึกษาเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ สามารถจูงใจให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาทุ่มเทความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

5.2 ผลการศึกษาระดับสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาตามนโยบายไทยแลนด์ 4.0 ในจังหวัดอุดรธานี พบว่า 1. สมรรถนะด้านความรู้ ได้แก่ 1) ด้านความรู้ในการจัดการศึกษาตามแผนการศึกษาแห่งชาติ 20 ปี โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.57$) 2) การบริหารงานบุคคล โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.62$) 2. สมรรถนะด้านทักษะ ได้แก่ 1) ทักษะการใช้และการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.6$) 2) ทักษะการสร้างนวัตกรรมทางการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.61$) 3) ทักษะการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.07$) 4) ทักษะการคิดวิเคราะห์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.60$) 5) ทักษะการทำงานเป็นทีม โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.81$) 6) ทักษะด้านการสื่อสาร โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.65$) 7) ทักษะการสร้างแรงจูงใจ แรงบันดาลใจ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.63$) 8) ทักษะการปฏิสัมพันธ์กับสังคม โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.64$) 9) ทักษะการเขียน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.76$) 3) สมรรถนะด้านคุณลักษณะ ได้แก่ 1) ด้านผู้นำทางวิชาการ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.86$) 2) ด้านความคิดสร้างสรรค์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.82$) เมื่อเรียงจากมากไปหาน้อย อันดับที่ 1 ผู้นำทางวิชาการ ลำดับที่ 2 ความคิดสร้างสรรค์ ลำดับที่ 3 ทักษะการทำงานเป็นทีม ลำดับที่ 4 ทักษะการเขียน ลำดับที่ 5 ทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ลำดับที่ 6 ทักษะการสื่อสาร ลำดับที่ 7 ทักษะการปฏิสัมพันธ์กับสังคม ลำดับที่ 8 ทักษะการสร้างแรงจูงใจ ลำดับที่ 9 ด้านการบริหารงานบุคคล ลำดับที่ 10 ทักษะการสร้างนวัตกรรมทางการศึกษา ลำดับที่ 11 ทักษะการคิดวิเคราะห์ ลำดับที่ 12 ความรู้ในการจัดการศึกษาตามแผนการศึกษาแห่งชาติ 20 ปี และลำดับที่ 13 ทักษะการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

5.3 แนวทางการพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาตามนโยบายไทยแลนด์ 4.0 พบว่า 1) สมรรถนะด้านความรู้ ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่ให้ความเห็นว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีความรู้ในด้านวิชาการ ความรู้ในการจัดการเรียนการสอน ความรู้ในการบริหารองค์กร ความรู้ในการใช้เทคโนโลยี ความรู้ในเหตุการณ์บ้านเมืองปัจจุบัน มีความรู้เกี่ยวกับกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา เช่น แผนการจัดการศึกษาแห่งชาติ พ.ร.บ.คุ้มครองเด็ก นโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ เป็นต้น มีความรู้ในงานบริหารภายในโรงเรียน งานวิชาการ งานงบประมาณ งานบริหารงานบุคคลและงานบริหารงานทั่วไป และจะต้องศึกษาหาความรู้ใหม่ๆ อยู่เสมอ ควรจัดให้มีการอบรมในการใช้กฎหมายเกี่ยวกับการศึกษาอย่างน้อยปีละ 1-2 ครั้ง 2) สมรรถนะด้านทักษะ ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่ให้ความเห็น

ว่า ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในยุค 4.0 ควรจะเป็นผู้มีทักษะรอบด้าน โดยเฉพาะด้านการบริหารงานในองค์กร ทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ทักษะการสอนงานให้แก่ผู้ใต้บังคับบัญชา ทักษะการคิดวิเคราะห์ ทักษะการแก้ไขปัญหาต่างๆ ในสถานศึกษา ทักษะการสร้างแรงบันดาลใจ ทักษะการตัดสินใจที่ดี ทักษะการทำงานร่วมกับบุคคลอื่นๆ ทักษะในการใช้คอมพิวเตอร์ ทักษะสร้างสัมพันธ์กับคนในชุมชน ทักษะในการมอบหมายงานให้เหมาะสมกับบทบาทหน้าที่นั้นๆ ทักษะการสื่อสารที่ชัดเจน ทักษะในการบริหารคน ทักษะในการใช้คำสั่งที่เหมาะสม ทักษะการมีส่วนร่วม ทักษะการคิดวิเคราะห์ ทักษะด้านการวางแผนการปฏิบัติงาน ทักษะการใช้ภาษาอังกฤษเบื้องต้น ทักษะในการพูดจูงใจ ผู้บริหารสถานศึกษาควรกำหนดนโยบายใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารภายในสถานศึกษาอย่างน้อย สัปดาห์ละ 1-2 วัน เพื่อฝึกทักษะให้แก่ตนเองและบุคลากรในสถานศึกษาได้ ส่งเสริมให้ครู นักเรียนใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสาร 3) สมรรถนะด้านคุณลักษณะ ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่ให้ความเห็นว่า ด้านคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในยุค 4.0 ต้องประกอบด้วย การมีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีบุคลิกภาพที่ดี เช่น การแต่งกายให้เหมาะสมกับกาลเทศะ เป็นผู้ที่ไม่เรียนรู้ตลอดเวลา มีการปรับตัวตามบริบทของสถานศึกษา มีคุณธรรมจริยธรรม ผู้บริหารสถานศึกษาควรเป็นแบบอย่างที่ดี ไม่ว่าจะเป็นด้านบุคลิกภาพ การวางตัว การทำตัวให้หน้าเคารพนับถือ โดยหมั่นฝึกฝนตัวเอง ลดการกระทำที่เป็นแบบอย่างที่ไม่ดี เป็นต้น ควรจัดอบรมโครงการจริยธรรมและคุณธรรมที่เกี่ยวข้องกับผู้บริหารสถานศึกษาอย่างน้อยปีละ 1-2 ครั้ง

6. อภิปรายผลการวิจัย

6.1 จากผลการวิจัยสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในจังหวัดอุดรธานีสู่ นโยบายไทยแลนด์ 4.0 พบประเด็นที่น่าสนใจสามารถนำมาอภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

6.1.1 สมรรถนะด้านความรู้ประกอบด้วย 1) ด้านความรู้ในการจัดการศึกษาตามแผนการศึกษาแห่งชาติ 20 ปี เป็นความรู้เกี่ยวกับนโยบายและแผนการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ จากการศึกษาพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีความรู้ในการจัดการศึกษาตามแผนการศึกษาและสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการบริหารโรงเรียนได้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดขอ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2559 : 56) ได้กำหนดแนวทางในการพัฒนาและคัดเลือกผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งจะต้องเป็นผู้มีความรู้เกี่ยวกับปรัชญาการศึกษา นโยบาย สามารถนำมาวางกลยุทธ์ให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาได้ 2) ด้านการบริหารงานบุคคล ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้มีทักษะในการบริหารงานบุคคลด้วยหลักธรรมาภิบาลซึ่งมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวิชาพัชญ์ โทนา (2561 : 1) ได้ทำวิจัยเรื่องรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาในยุคประเทศไทย 4.0 พบว่า องค์ประกอบสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาในยุคประเทศไทย 4.0 มีจำนวน 6 องค์ประกอบ

ได้แก่ 1)ด้านการบริหารงานเชิงกลยุทธ์ 2)ด้านความรู้ 3)ด้านบุคลิกภาพ 4)ด้านการพัฒนาทีมงาน 5)ด้านการบริหารการเปลี่ยนแปลงและ 6)ด้านการบริหารบุคคล

6.1.2 สมรรถนะด้านทักษะ

1)ด้านทักษะการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ผู้บริหารสถานศึกษาตามนโยบายไทยแลนด์ 4.0 ไม่ว่าจะเป็นทักษะการฟัง พูด อ่าน เขียน มีนักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึงทักษะการใช้ภาษาอังกฤษในยุคไทยแลนด์ 4.0 ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สุรศักดิ์ ศุภเมธิกุล (2557 : 68) ได้สรุปคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในประชาคมแห่งอาเซียนแห่งศตวรรษที่ 21 ว่าจะต้องมีความสามารถในการสื่อสาร ทักษะการเขียน และการพูดภาษาอังกฤษได้ และสอดคล้องกับแนวคิดของ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2559 : 56) ได้กำหนดแนวทางการคัดเลือกและพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ โดยเริ่มต้นที่กลุ่มผู้บริหารสถานศึกษาใหม่ ได้กล่าวว่าผู้บริหารสถานศึกษา จะต้องมีความสามารถใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารได้

2)ด้านทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ผู้บริหารสถานศึกษาตามนโยบายไทยแลนด์ 4.0 จะต้องเป็นผู้มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีมาเพิ่มคุณภาพให้กับการศึกษา ไม่ว่าจะเป็นด้านจัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านการสื่อสารเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการสร้างและพัฒนานวัตกรรมทางการศึกษา ด้านการจัดการเรียนการสอน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของสถาบันพัฒนาครูคณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา (2552 : 56) ได้กำหนดสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาควรประกอบด้วย ทักษะการบริหารจัดการเทคโนโลยี สอดคล้องกับ สาริสา เจนเขว่า เสวียน เจนเขว่า (2560 : 267) ที่กล่าวว่า การเป็นนักบริหารมืออาชีพในยุคไทยแลนด์ 4.0 สรุปได้ว่า ผู้บริหารที่ดีควรมีลักษณะด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

3)ด้านทักษะการทำงานเป็นทีม ผู้บริหารสถานศึกษาควรสามารถช่วยเหลือสนับสนุนเสริมแรงให้กำลังใจแก่เพื่อนร่วมงาน เป็นผู้ที่ให้ความร่วมมือ ร่วมใจแก่เพื่อนร่วมงาน สามารถปรับตัวเข้ากับบุคคลอื่นหรือแสดงบทบาทผู้นำได้อย่างเหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของภิกษาพัชญ์ โทนา (2561 : 1) ได้วิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาในยุคประเทศไทย 4.0 ผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาในยุคประเทศไทย 4.0 มีจำนวน 6 องค์ประกอบ ได้แก่ 1)ด้านการบริหารงานเชิงกลยุทธ์ 2)ด้านความรู้ 3)ด้านบุคลิกภาพ 4)ด้านการพัฒนาทีมงาน 5)ด้านการบริหารการเปลี่ยนแปลง และ 6)ด้านการบริหารบุคคล

4)ด้านทักษะการคิดวิเคราะห์ ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีความสามารถในการเข้าใจ วิเคราะห์พฤติกรรมทั้งของตนเองและของผู้อื่นเพื่อปรับปรุงตนเอง มีความสามารถในการคิดพิจารณาอย่างรอบครอบโดยใช้เหตุผล ประกอบการตัดสินใจในการบริหารสถานศึกษา มีความสามารถคิดวิเคราะห์ผลกระทบที่จะเกิดในระยะยาวที่มีต่อโรงเรียนและนักเรียนได้อย่างเป็น

ระบบ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อัจฉรา พยัคฆ์เกษม (2559 : 5) ได้ทำวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอคลองขลุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ด้านการวิเคราะห์และสังเคราะห์ หน่วยงานต้นสังกัดนิเทศติดตามการจัดการศึกษาของสถานศึกษา เพื่อให้ผู้บริหารตระหนักและตื่นตัวถึงการพัฒนาและแก้ไขการบริหารสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง มอบนโยบายให้ ผู้บริหารสถานศึกษานิเทศภายในชั้นเรียนอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

5)ด้านทักษะการสื่อสาร ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถสื่อสารและจับประเด็นในการฟังและการอ่านได้อย่างเหมาะสม สามารถถ่ายทอดความคิดและโน้มน้าวผู้ฟังเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ต้องการและได้รับการสนับสนุนเห็นด้วยอย่างชัดเจน สามารถถ่ายทอดความคิดนำเสนอให้ผู้อ่านเข้าใจและบรรลุเป้าหมายที่ต้องการและได้รับการสนับสนุนเห็นด้วยอย่างชัดเจน มีความสามารถเขียนและนำเสนอผู้อ่านเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ต้องการและได้รับการสนับสนุนเห็นด้วยอย่างชัดเจน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อัจฉรา พยัคฆ์เกษม (2559 : 5) ได้ทำวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอคลองขลุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมพบว่าอยู่ในอันดับมาก อันดับสูงสุด ได้แก่ ด้านการมีวิสัยทัศน์และอันดับต่ำสุดได้แก่ ด้านการทำงานเป็นทีม แนวทางการพัฒนาสมรรถนะผู้บริหาร สถานศึกษา มี 8 ด้าน ดังนี้ 1)ด้านมุ่งผลสัมฤทธิ์ 2)ด้านการบริการที่ดี 3)ด้านการพัฒนาตนเอง 4)ด้านการทำงานเป็นทีม 5)ด้านการวิเคราะห์และสังเคราะห์ 6)ด้านการสื่อสารและจูงใจ 7)ด้านการพัฒนาศักยภาพ 8)ด้านการมีวิสัยทัศน์

6)ทักษะการสร้างแรงจูงใจ ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการโน้มน้าวใจกระตุ้นให้คนในองค์กรใช้ความรู้ในการทำงานด้วยความเต็มใจ เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กรได้อย่างเหมาะสม มีความสามารถในการโน้มน้าวใจให้คนในองค์กรทำงานด้วยวิธีการต่างๆ เช่น การแสดงความขอบคุณ การเผยแพร่ผลงานของทีมงาน และการยกย่องชมเชย การให้รางวัล มีความสามารถในการโน้มน้าวใจกระตุ้นให้คนในองค์กรใช้ความสามารถของแต่ละคนให้ทำงานด้วยความเต็มใจ เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กรได้อย่างเหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ชัยยนต์ เพาพาน (2558 : 1) ได้สรุปสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ไว้ว่า จะต้องเป็นผู้มีคุณลักษณะส่วนบุคคลต้องเป็นนักสร้างพลังและแรงบันดาลใจเชิงบวก

7)ทักษะการเขียน ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถเขียนให้เกิดความชัดเจน มีความหมายเด่นชัดอ่านเข้าใจ ถูกต้อง มีความสามารถเขียนให้เหมาะสมกับกาลเทศะ กะทัดรัด ไร้ความสนใจ สร้างความประทับใจ มีความสามารถเขียนให้เกิดความชัดเจน และไม่คลุมเครือ สอดคล้องกับแนวคิดของ สุรศักดิ์ ศุภเมธิกุล (2557 : 8) ได้สรุปคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา

ในประชาคมแห่งอาเซียนแห่งศตวรรษที่ 21 ว่าจะต้องมีความสามารถในการสื่อสาร ทักษะการเขียน และการพูดภาษาอังกฤษได้

8)ด้านทักษะการปฏิสัมพันธ์กับสังคม ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับองค์กรต่างๆ เพื่อการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ระหว่างองค์กรเพื่อผลักดันการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ มีความสามารถสร้างความสัมพันธ์อันดีกับบุคคลอื่นมีทัศนคติเชิงบวก เป็นตัวอย่างที่ดีกับสังคม มีความสามารถสร้างความร่วมมือกับองค์กรอื่น เพื่อร่วมกันทำงานและผลักดันการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชุตินา ศิริไพบรวัน (2561 : ก) ได้ทำวิจัยวิจัยเรื่องคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า 1)คุณลักษณะด้านความรู้ 2)คุณลักษณะด้านคุณธรรม และจริยธรรม 3)คุณลักษณะด้านบุคลิกภาพ ประกอบด้วย 4)คุณลักษณะด้านภาวะผู้นำ 5)คุณลักษณะด้านมนุษยสัมพันธ์ ประกอบด้วยเข้าถึงชุมชนด้วยการพูดคุยพบปะได้กับทุกระดับในกลุ่มชุมชน เป็นที่ยอมรับของชุมชน

9)ด้านทักษะการสร้างนวัตกรรมทางการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการคิดนอกกรอบเพื่อนำมาใช้ในการบริหารจัดการองค์กร ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการสร้างสิ่งใหม่ๆ ในการบริหารจัดการองค์กร ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างสิ่งใหม่ๆ ที่เกิดจากการใช้ความรู้ในศาสตร์สาขาต่างๆ อย่างบูรณาการ เพื่อประดิษฐ์สร้างสรรค์สิ่งใหม่ให้เกิดขึ้นเพื่อประโยชน์ในการจัดการศึกษาได้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2559 : 56) ได้กำหนดแนวทางการคัดเลือกและพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ โดยเริ่มต้นที่กลุ่ม ผู้บริหารสถานศึกษาใหม่ ได้กล่าวว่าผู้บริหารสถานศึกษา จะต้องมีความสามารถเป็นผู้นำทางวิชาการสามารถสร้างและพัฒนานวัตกรรมทางการศึกษาได้ และยังสอดคล้องกับแนวคิดของ ชัยยนต์ เพาพาน (2558 : 306) ได้สรุปแนวคิดและทฤษฎีพื้นฐานการเป็นผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ในศตวรรษที่ 21 สามารถสรุปได้ว่าผู้บริหารที่มีประสิทธิภาพในศตวรรษที่ 21 ควรมีความสามารถเป็นนักประกอบการ คิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม มีความสามารถในการคิดนอกกรอบ บริหารจัดการความซับซ้อนทางสังคมได้

6.1.3 สมรรถนะด้านคุณลักษณะ

1)ด้านผู้นำทางวิชาการ ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้มีทักษะในการความเป็นผู้นำทางวิชาการและสามารถส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทางการศึกษามีภาวะผู้นำทางวิชาการ มีทักษะความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับปรัชญาการศึกษาของชาติและหลักการจัดการเรียนรู้ สามารถบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีความสามารถในการจูงใจให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาทุ่มเทความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานด้านวิชาการให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดแก่องค์กร ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อนุเทพ กุศลคุ้ม (2561 : ก) ได้ทำวิจัยเรื่องสมรรถนะผู้บริหาร

สถานศึกษาตามมาตรฐานวิชาชีพครูสภาในการบริหารสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30 ผลการวิจัยพบว่า ระดับสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาตามมาตรฐาน วิชาชีพครูสภา ในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและข้าราชการครู โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นราย ด้านด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการบริหารด้านวิชาการ

2)ด้านความคิดสร้างสรรค์ ผู้บริหารสถานศึกษามีความคิดริเริ่มสิ่งใหม่ นำมา แก้ปัญหาและพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาและตอบสนองนโยบาย การศึกษา มีวิสัยทัศน์ในการกำหนดทิศทางขององค์กร ทำให้องค์กรมีการจัดการศึกษาที่ชัดเจนใน ระยะยาว และเป็นผู้ที่มีวิสัยทัศน์แสวงหาและเรียนรู้ได้จากประสบการณ์จริงได้ ซึ่งสอดคล้องกับ งานวิจัยของ อัจฉรา พยัคฆ์เกษม (2559 : 5) ได้ทำวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาสมรรถนะผู้บริหาร สถานศึกษาในอำเภอคลองขลุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมพบว่าอยู่ในอันดับมาก อันดับสูงสุด ได้แก่ ด้านการมีวิสัยทัศน์และอันดับต่ำสุดได้แก่ ด้านการทำงานเป็นทีม และสอดคล้องกับแนวคิดของ สารศร สุขศรีวงศ์ (2559 : 25-26) ได้กล่าวถึงคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาในยุคประเทศไทย 4.0 ไว้ว่า ผู้นำจะต้องมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ สร้างนวัตกรรมวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการวิจัย พัฒนาด้านต่างๆ ได้

7. ข้อเสนอแนะ

7.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

7.1.1 ผู้บริหารควรให้ความสำคัญเกี่ยวกับทักษะการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ให้มากขึ้น โดยเฉพาะการมีความรู้ความเข้าใจในการใช้ภาษาอังกฤษด้วยทักษะการพูดเพื่อสื่อสารได้

7.2 ข้อเสนอแนะสำหรับผู้ปฏิบัติ

7.1.2 ผู้บริหารสถานศึกษาควรแนะนำสมรรถผู้นำสมัยใหม่ให้แก่บุคลากรทางการศึกษา เพื่อนำไปพัฒนาตนเองหรือได้แนวทางในการพัฒนาตนเองให้ดียิ่งขึ้น

7.3 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป

7.3.1 ศึกษาสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาตามนโยบายไทยแลนด์ 4.0 ภายในสถานศึกษา โดยเฉพาะเจาะจง ตามความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษาของแต่ละองค์กร

7.3.2 เพื่อเป็นการศึกษาข้อมูลเชิงลึก ควรทำวิจัยเชิงคุณภาพเกี่ยวกับสมรรถนะผู้บริหาร สถานศึกษาในยุค 4.0 ในเขตพื้นที่อื่นๆ

7.3.3 ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารงานด้านต่างๆ ภายในสถานศึกษา หรือสถานศึกษาที่ต้องการวิจัยในภูมิภาคต่างๆ

8. เอกสารอ้างอิง

- ชัยยนต์ เพาพาน. (2558). แนวคิดและทฤษฎีพื้นฐานการเป็นผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ชุดิมา ศิริไพรวัน. (2561). คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- ภิกษาพัชญ์ โทนา. (2561). รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาในยุคประเทศไทย 4.0. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- สถาบันพัฒนาครูคณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา. (2552). สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษา. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.
- สาคร สุขศรีวงศ์. (2559). การจัดการ : จากมุมมองนักบริหาร. กรุงเทพมหานคร : พิมพ์ลักษณ์.
- สาริศา เจนเข้ว่า เสวียน เจนเข้ว่า. (2560). การเป็นผู้บริหารมืออาชีพในยุคไทยแลนด์ 4.0. วารสารวิทยาลัยนครราชสีมา. 11(3). 267-276.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2559). แนวทางในการพัฒนาและคัดเลือกผู้บริหารสถานศึกษา. กรุงเทพมหานคร : กระทรวงศึกษาธิการ.
- สุรศักดิ์ ศุภเมธีวรกุล. (2557). รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะผู้นำการเปลี่ยนแปลงสู่ความเป็นเลิศตามมาตรฐานสากลในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- อนุเทพ กุศลคุ้ม (2561). สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาตามมาตรฐานวิชาชีพครูสภาในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ.
- อัจฉรา พยัคฆ์เกษม. (2559). แนวทางการพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอคลองขลุง สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.

9. คำขอบคุณ

การวิจัยครั้งนี้สำเร็จไปด้วยความกรุณาเป็นอย่างสูงจาก รองศาสตราจารย์ ดร.สัญญา เคนาภูมิ ประธานกรรมการสอบ และ รองศาสตราจารย์ ดร.สุชุมวิทย์ ไสยโสภณ อาจารย์ที่ปรึกษา ที่ให้คำปรึกษา ข้อชี้แนะ และความช่วยเหลือจนกระทั่งลุล่วงไปได้ด้วยดี และขอขอบคุณอาจารย์ทุกท่านเป็นอย่างสูง ขอขอบคุณครอบครัวที่เป็นพลังใจและรอคอยความสำเร็จที่ และเป็นแรงใจสำคัญจนทำให้งานวิจัยครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี